

Uvod v delo v biotehnološkem laboratoriju

Vaje iz predmeta osnove biokemije z biotehnologijo

Režim na vajah

- Na vaje pridete pripravljeni
- Na vaje pridete ob točno navedenih urah
- Vaje so obvezne
- Na vajah imate **VEDNO** haljo, rokavice in očala
- Upoštevate navodila osebja
- Laboratorijski red

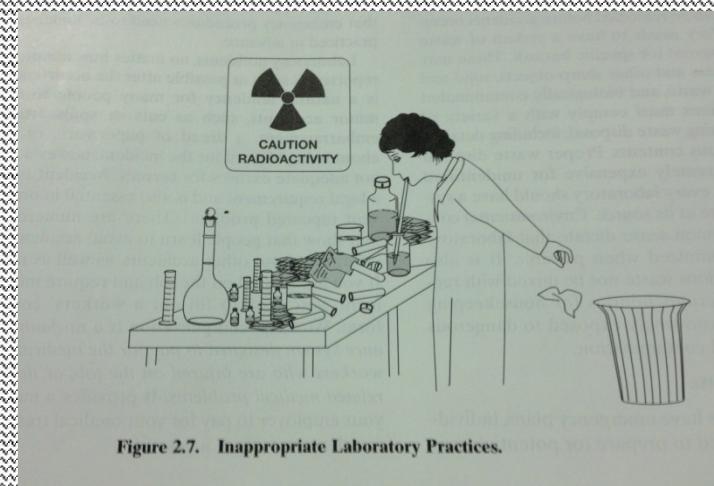
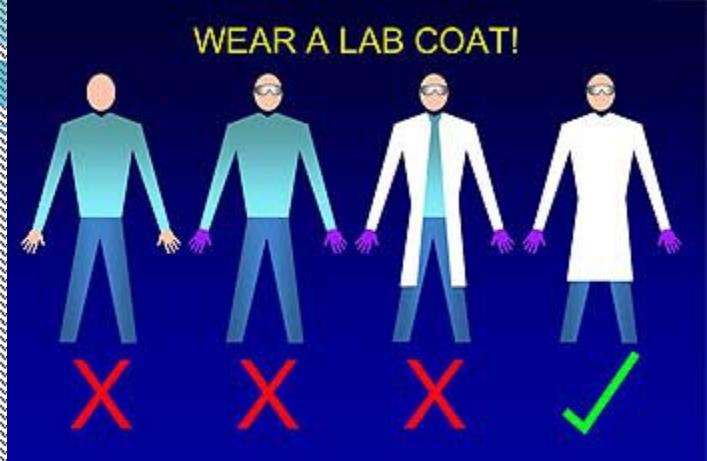

Figure 2.7. Inappropriate Laboratory Practices.

Poročila

- Poročilo za vsako vajo (3 poročila)
- Ime, priimek, datum, naslov vaje, turnus, skupina
- Namen vaje, osnove, podatki in meritve, rezultati, komentar
- Oddate pri naslednji vaji

Kemijska
Tehnologija, VSŠ
1. letnik
2013/2014

**1. vaja Priprava gojišč in
sterilizacija**

Ime Priimek:
Datum:
Turnus:
Skupina

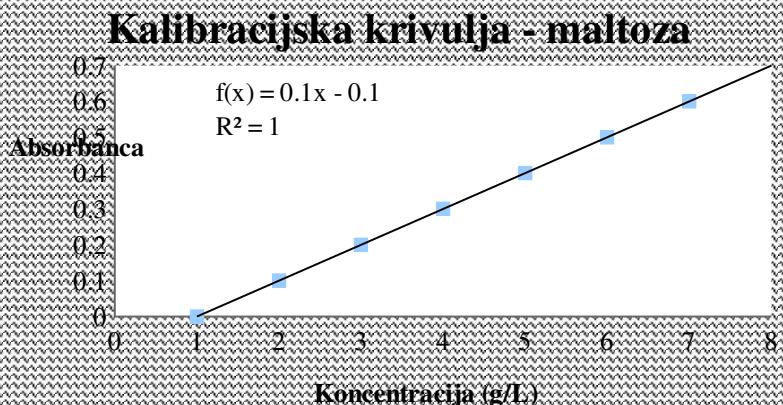
Poročila

- Tabela:

Vzorec	N	N*10-10
1	3*1010	3
2	2*1010	2

Enačba:
 $3 = N \cdot 10^{-10}$
 $N = 3/10^{-10} =$
 $3 \cdot 10^{10}$

- Diagram:

- Enote!

Vaje

- 1. vaja: Priprava gojišč in sterilizacija
- 2. vaja: Mikrobiološke osnove
- 3. vaja: Kinetika rasti v šaržnem procesu

1. vaja: Priprava gojišč in sterilizacija

- Aseptične tehnike
- Priprava trdih in tekocih sterilnih gojišč
- Avtoklaviranje
- Bioreaktorji

1. vaja: Priprava gojišč in sterilizacija

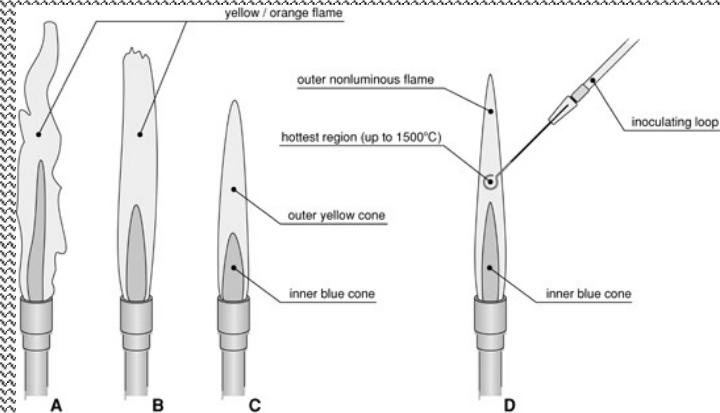
- Aseptične tehnike
 - Sterilnost gojišč in raztopin
 - Preprečevanje okužb

Komora z laminarnim tokom sterilnega zraka

Plamen – območje sterilnosti

Sterilizacija površin

1. vaja: Priprava gojšč in sterilizacija

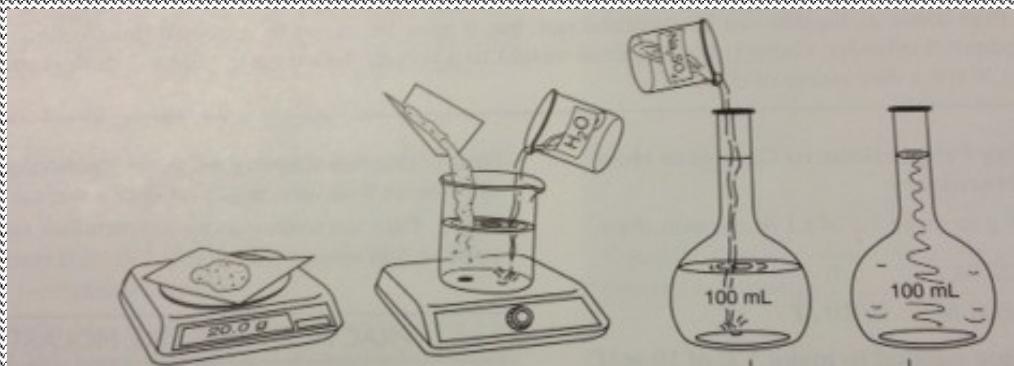
- Izračun koncentracije:

$c = 1 \text{ g/L}$ glukoze, koliko gramov v 800 ml?

$$1 \text{ g} \dots 1000 \text{ ml}$$

$$\underline{X \text{ g}} \dots 800 \text{ ml}$$

$$x = 0,8 \text{ g}$$

Pripravite 0,01 vol.% raztopino Tween-80

$$0,01 \text{ vol.\%} = 0,01 \text{ ml}/100 \text{ ml}$$

10 μl na 100 ml

1. vaja: Priprava gojšč in sterilizacija

- Sterilizacija:

čiste kulture vzdržujemo le v sterilnem okolju!

- suha/mokra topotna sterilizacija (1 h 170° C/15-30 min 121° C)
- tindalizacija (3 d, 30 min, 100° C)
- pasterizacija (30 min 62° C, 15 min 71,6° C, UHT 2 s 141° C)
- filtracija
- kemična sterilizacija (ozon, formaldehid, etanol, peroksid)
- radiacij (UV, ionizirajoče sevanje)

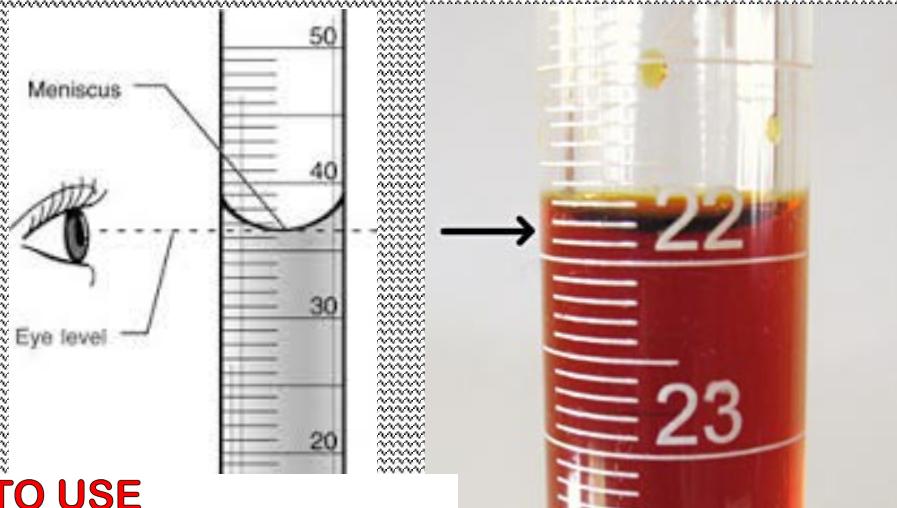
2. vaja: Mikrobiološke osnove

- Spoznavanje gojišč
- Uporaba mikroskopa
- Določanje števila celic
- Aseptično delo
- Priprava agarnih plošč in poševnih gojišč
- Precepljanje mikroorganizmov
- Določanje števila živih organizmov – razredčevalna serija
- Dokazovanje prisotnosti mikroorganizmov

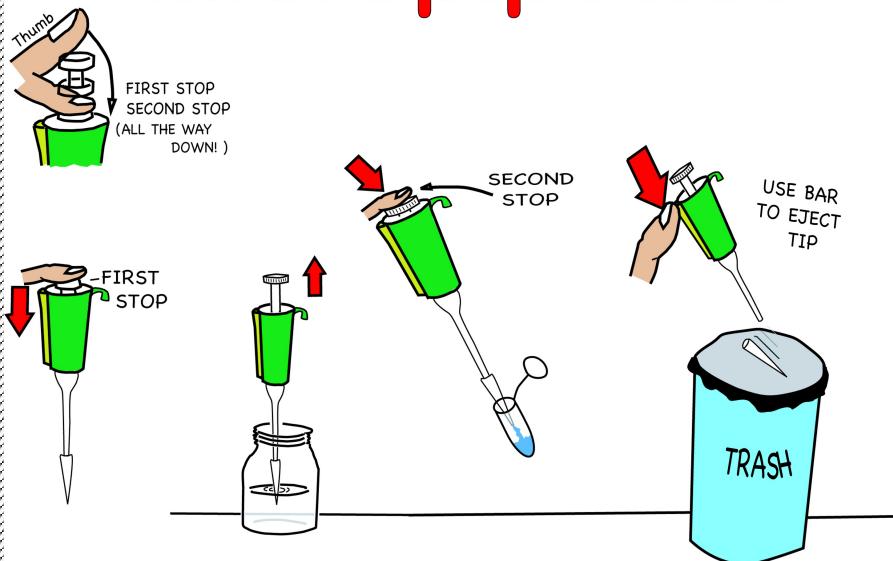
2. vaja:

Mikrobiološke osnove

- Pipetiranje:

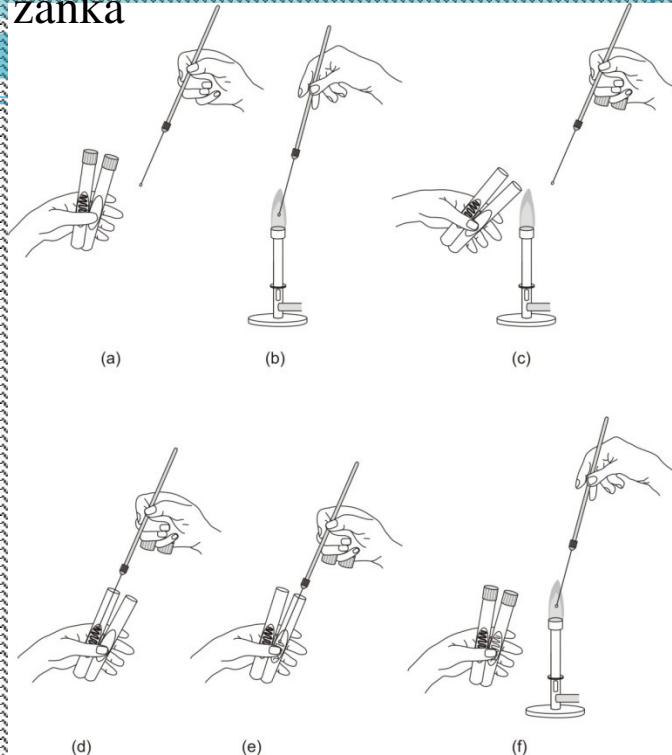

HOW TO USE **Micropipettes**

2. vaja: Mikrobiološke osnove

- Aseptično delo
 - Čiste roke
 - Zaprita okna in vrata
 - Kihanje, kašljanje
 - Oznake na steklovini
 - Gorilnik pred sabo, desno cepilno orodje, levo kulture, posode
 - Sterilno steklovina – pri plamenu
 - Robove erlenmajeric, epruvet PRED in PO delu – obžgite v

2. vaja:

Mikrobiološke osnove

Example

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$z^3 \cdot z^4 = z^7$$

$$x^5 \cdot x^2 = x^7$$

$$(a^m)^n = a^{m \cdot n}$$

$$(z^3)^5 = z^{15}$$

$$(x^6)^3 = x^{18}$$

$$(a^m b^n)^q = a^{mq} b^{nq}$$

$$(z^2 3^1)^4 = z^8 3^4$$

$$(x^2 y^5)^2 = x^4 y^{10}$$

$$\frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}$$

$$\frac{2^6}{2^2} = 2^{6-2} = 2^4$$

$$\frac{x^9}{x^5} = x^4$$

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

$$2^{-7} = \frac{1}{2^7}$$

$$x^{-2} = \frac{1}{x^2}$$

Eksponenti:

$$10^2 = 10 \times 10$$

$$10^3 \times 10^6 = 10^9$$

$$10^{-2} = \frac{1}{10} \times \frac{1}{10}$$

Npr.

bakterijska celica je $0,00000001 \text{ m} = 1 \times 10^{-8}$

št. celic v litru raztopine: $100000000000 = 1 \times 10^{11}$

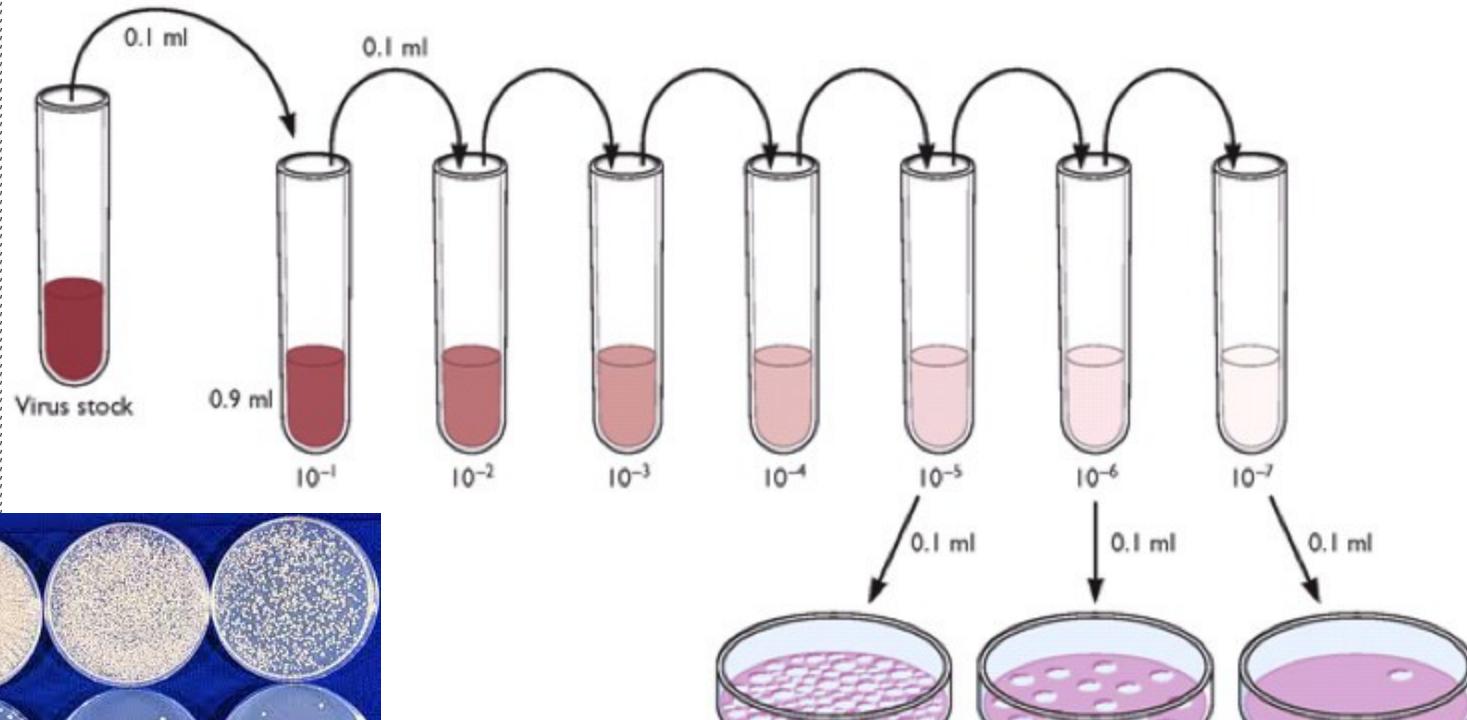
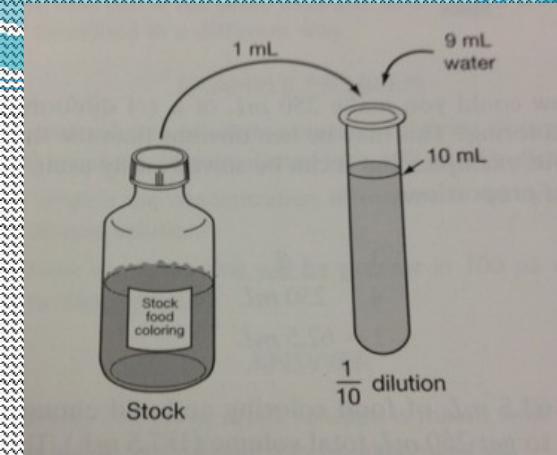
2. Vaja:

Mikrobiološke osnove

- Razredčitve:

1 ml v 10 ml:

- $10 \times$ razredčeno
- 10^{-1}
- $1/10$
- 0.1

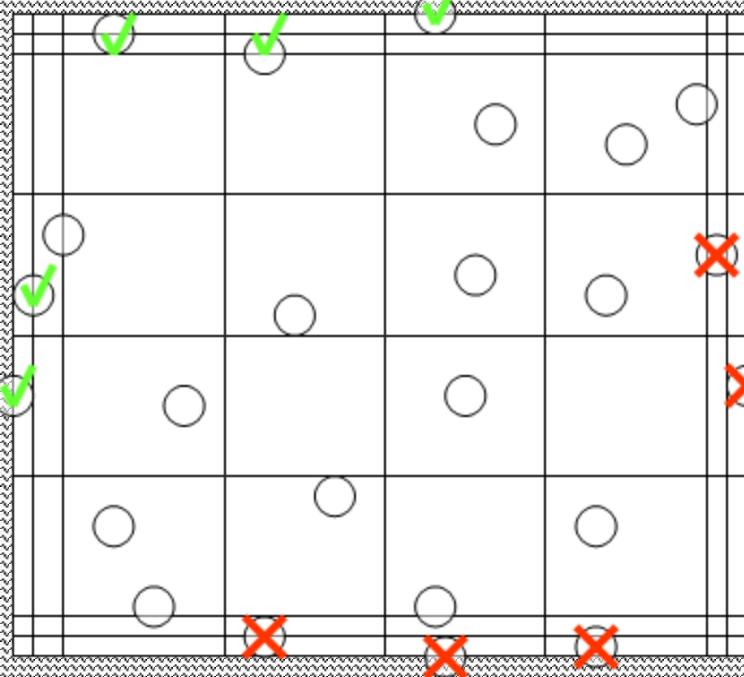
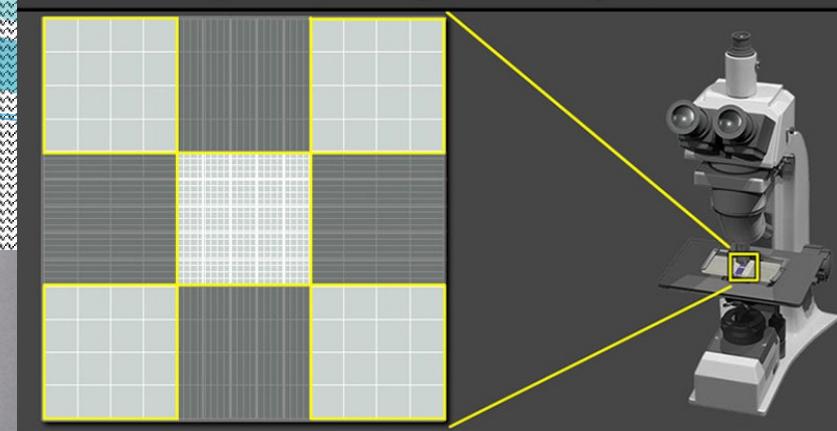
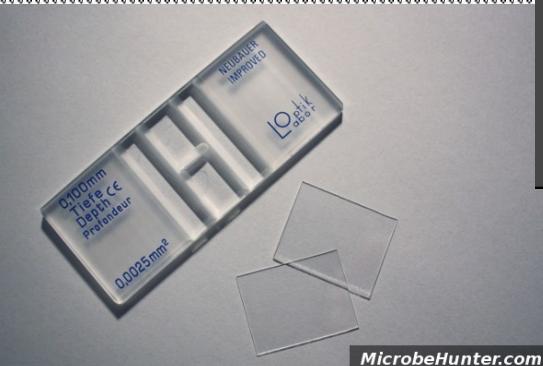

Določamo št. živih celic

2. Vaja:

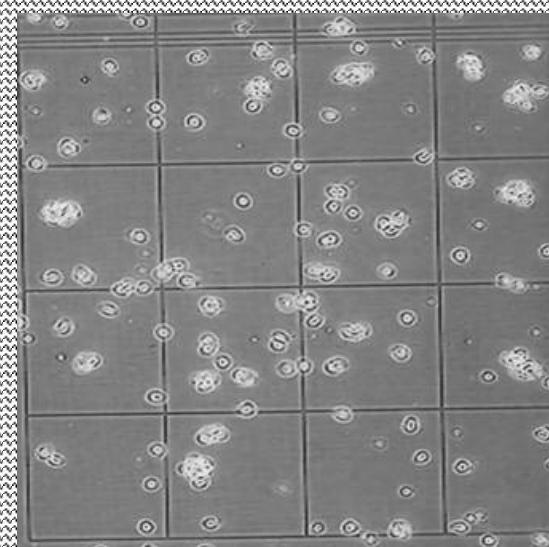
Mikrobiološke osnove

- Štetje celic:

Include cells touching middle line on top and left

Exclude cells touching middle line on bottom and right

Določamo št. vseh celic

3. vaja: Kinetika rasti v šaržnem procesu

- Šaržno gojenje pekovske kvasovke *Saccharomyces cerevisiae*
- Koncentracija biomase v odvisnosti od časa
- Rastne krivulje
 - Specifična hitrost rasti
 - Čas podvojevanja
- Vsebnost proteinov v celicah

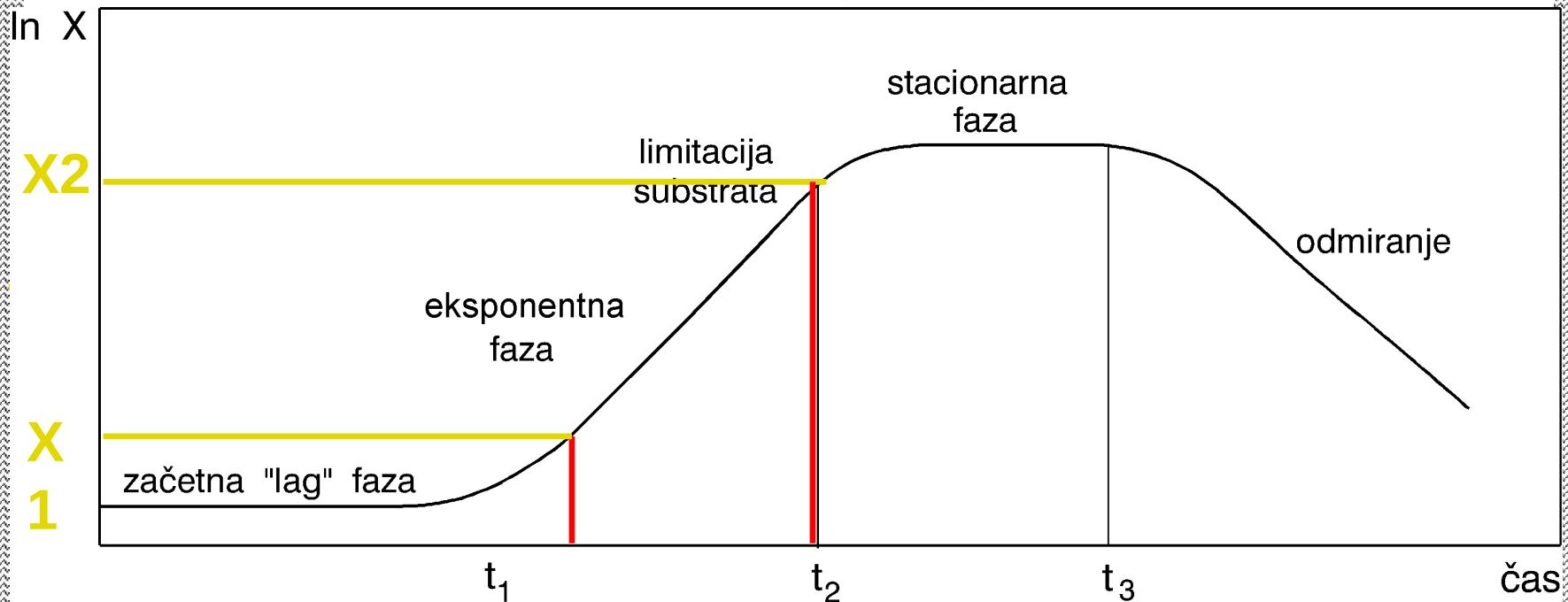
3. vaja: Kinetika rasti v šaržnem procesu

- Hitrost rasti biomase: $r_X = \mu X$
- EkspONENTNA faza rasti = maksimalna specifična hitrost rasti, $t=0$, $X=X_0$
$$X = X_0 \cdot e^{\mu_{max} \cdot t} \quad \text{oz.} \quad \ln X = \ln X_0 + \mu_{max} \cdot t$$
- Čas podvojevanja t_d :
$$\ln 2 \cdot X_0 / X_0 = \mu_{max} \cdot t_d \quad \text{oz.} \quad t_d = \ln 2 / \mu_{max}$$

3. vaja: Kinetika rasti v šaržnem procesu

- Rastna krivulja mikroorganizmov

$$\mu_{max} = \frac{\ln X_2 - \ln X_1}{t_2 - t_1}$$

3. vaja: Kinetika rasti v šaržnem procesu

- Tehnike merjenja hitrosti rasti
 - Štetje celic
 - Določanje suhe biomase
 - Merjenje optične gostote
 - Določanje vsebnosti proteinov

3. Kinetika rasti v šaržnem procesu

Določanje suhe mase:

- Stehtamo filter (predhodno posušen) in zabeležimo težo
- Filter damo v lij/frito – uporabimo pinceto
- Čez filter prelijemo tekočino
- Filter posušimo v sušilniku/mikrovalovni pečici.
- Filter damo v eksikator
- Nato ga ponovno stehtamo.

Npr.

$$V = 39 \text{ mL}$$

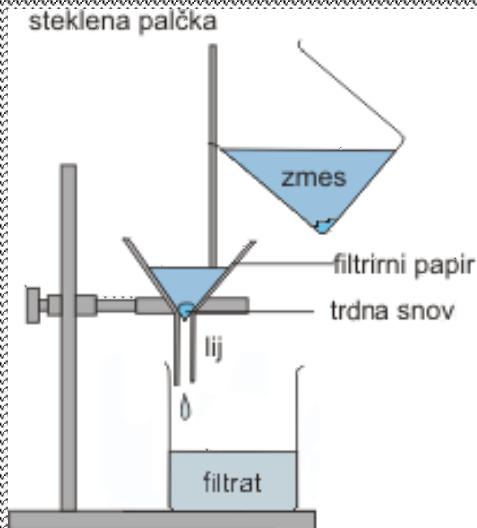
$$mf = 0,0768 \text{ g}$$

$$mf + v = 0,11693 \text{ g}$$

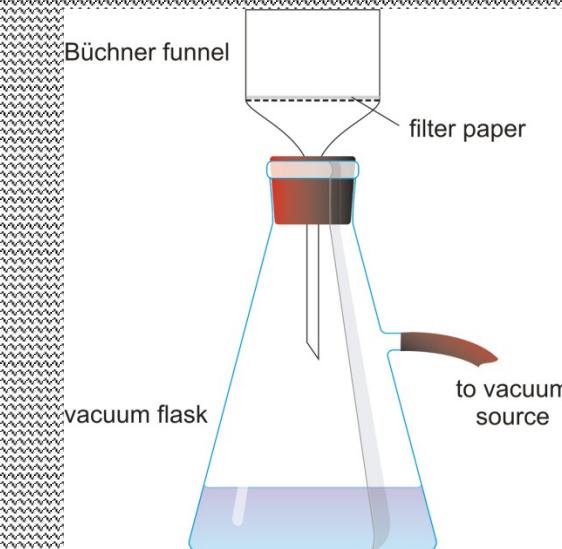
$$mv = 0,11693 - 0,0768 = 0,04013 \text{ g}$$

$$c = 0,04013 \text{ g}/39 \text{ mL}$$

$$c = 1,029 \text{ g/L}$$

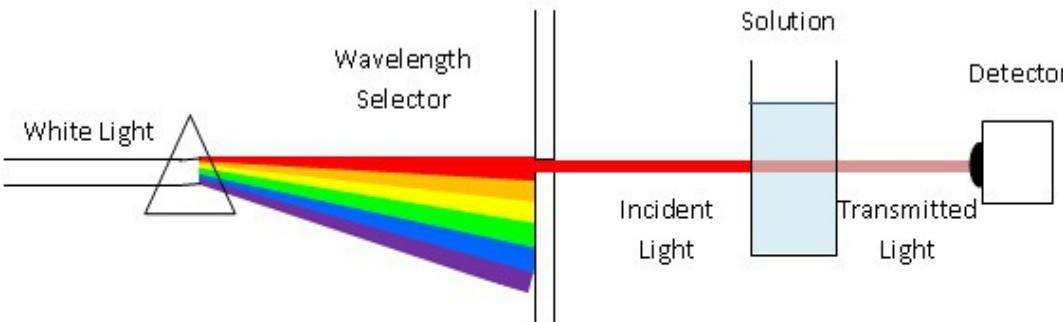
Običajna filtracija

Vakumumska filtracija

3. Kinetika rasti v šaržnem procesu

• Spektrofotometer:

$$y = k \cdot x + n$$

y = absorbanca vzorca

x = koncentracija vzorca

n = presečišče grafa z ordinatno osjo

k = smer premice

Npr.

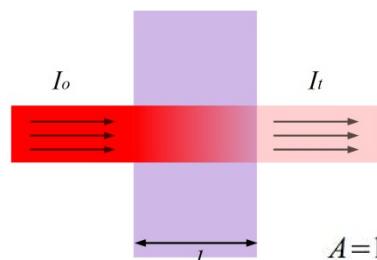
$$A \text{ vzorca} = 0,362$$

$$y = 0,2 \cdot x + 0$$

$$0,362 = 0,2 \cdot x$$

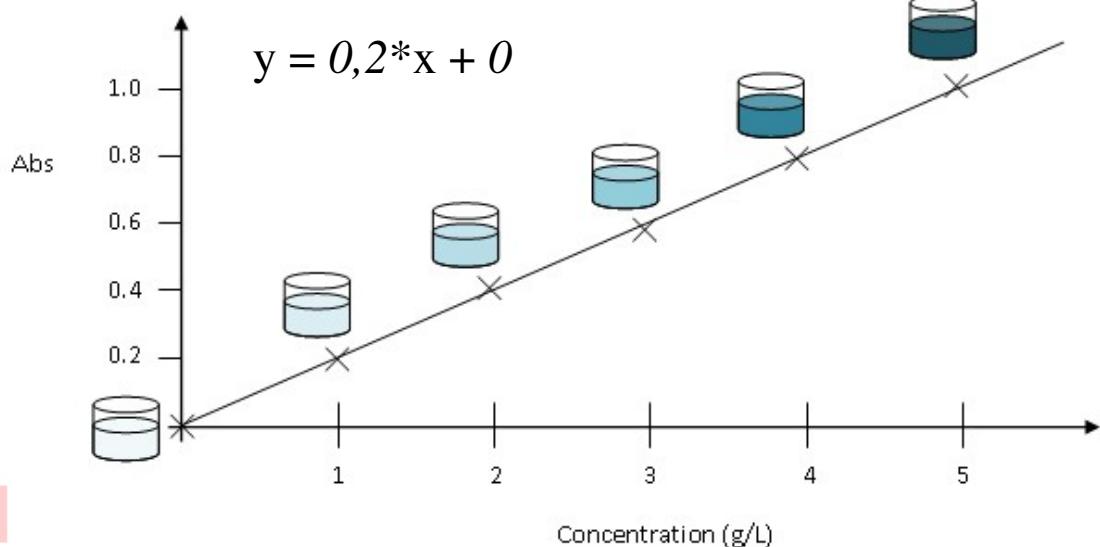
$$x = 0,362 / 0,2$$

$$\underline{x = 1,81 \text{ g/L}}$$

$$A = \log_{10} \left(\frac{I_0}{I} \right) = \log_{10} (\%T^{-1}) = \epsilon l c$$

The difference between the incident and transmitted light indicates the absorbance

Lambert-Beerov zakon

3. vaja: Kinetika rasti v šaržnem procesu

- Določanje vsebnosti proteinov
 - Sestavni del biomase:
virusi: 50-90%
bakterije: 50-70%
kvasovke: 35-45%
nitaste glive: 25-40%
 - Prisotni tudi v mediju (substrati ali produkti) – potrebno jih je odstraniti!
 - Biuretska metoda – kompleks med peptidno vezjo in Cu-atomji, absorbira pri 550 nm.